
**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА
ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО
„АСЕНОВГРАД”**

Асеновград, май 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	4
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	5
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	7
2 РЕЗУЛТАТИ.....	9
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	9
2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	10
2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	11
2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	13
2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	20
2.5.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	20
2.5.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци	20
2.5.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев	21
2.5.4 Възпроизводство на горите.....	22
2.5.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси.....	22
2.5.6 Лов и опазване на дивеча.....	23
2.5.7 Опазване на горите.....	24
2.5.8 Превенция и борба с горските пожари.....	25
2.5.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС	25
2.5.10 Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.....	26

2.5.11	Опазване на водите	27
2.5.12	Осигуряване на поминък	27
2.5.13	Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	30
2.6	ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 31	
2.7	КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.	32
2.8	МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ	33
3	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	41
3.1	Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни	41
3.2	Актуализация на социалната оценка	41

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
WWF	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Асеновград“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегната страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Асеновград“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

В началото на 2015 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Асеновград“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на Националния стандарт*). Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за горска сертификация :

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на горската сертификация.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на горската сертификация и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДГС „Асеновград“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницирано изготвянето на настоящия документ. Цялостният процес по подготовка на ДГС за сертификация се подпомага от международната неправителствена организация WWF – България.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДГС „Асеновград“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.

- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи с ръководството на ДГС „Асеновград“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на горската сертификация*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Асеновград“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;

- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 9-11.2015 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Асеновград“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Асеновград“ Общински планове за развитие на общините Първомай и Садово за периода 2014-2020 г., Стандартът на горска сертификация, включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, както и проекта на Национален стандарт за България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ДГС „Асеновград“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в последствие бяха проведени и срещи със служители на ДГС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

През 2023 г. е извършена актуализация на Оценката на социално въздействие от дейността на ТП „ДГС- Асеновград“. Актуализацията е извършена на база проведени интервюта чрез лични срещи и по телефона, наблюдения, консултации и преглед на документи. Също така са изпратени писма до различни групи заинтересовани страни за участие в проучването.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС „Асеновград“ стопанисва горите и земите от държавния горски фонд в общините Асеновград и Садово от област Пловдив. В състава на поделението влизат 42 землища.

Община Асеновград

Общата площ на община Асеновград е 653,14 кв. км., което е около 10.3 % от територията на област Пловдив и 0.55 % от територията на страната. Населените места в Общината представляват 13,02 % от всички на територията на Пловдивска област и включват град Асеновград и селата Косово, Наречен, Бачково, Лясково, Горни Воден, Долни Воден, Мулдава, Козаново, Боянци, Златовръх, Избегли, Конуш, Патриарх Евтимово, Нови извор, Стоево, Червен, Долнослав, Горнослав, Добростан, Орещец, Тополово, Новаково, Узуново, Три могили, Бор, Сини връх, Врата, Мостово. Общината е силно урбанизирана – 78 % от населението живее в града и само 22 % в селата, с ясно очертана тенденция за по-нататъшно намаляване на селското население и обезлюдяване на малките села.

По данни на НСИ към 31.12.2013 г., населението на Община Асеновград наброява 63 052 жители с тенденция на бавно намаляване (главно в резултат от миграцията към по-големите градове в търсене на работа и отрицателния естествен прираст). Относителният дял на жените в населението е по-голям от този на мъжете, като тази тенденция се запазва в градовете и селата през последните години. Делът на населението в трудоспособна възраст в община Асеновград през 2012 г. е 61,39 %, което е близко до средните стойности за страната, но с ясна тенденция за увеличаване процента на населението в над трудоспособна възраст.

На територията на Община Асеновград развиват дейност предприятия от почти всички отрасли на икономиката. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, които се основават главно на използването на местната суровинна база – химическа промишленост, лека промишленост, хранително-вкусова промишленост, строителство, дървообработваща промишленост. Броят на предприятията в община Асеновград се увеличава със всяка изминала година и е над 3000.

Община Садово

Община Садово е ситуирана в Тракийското поле и това определя селскостопанското производство и свързаната с него хранително-вкусова промишленост като основни структуроопределящи

отрасли. Заема площ от 193 кв. км и представлява 0,17 % от територията на страната. Община Садово се състои от 1 град – Садово, обединяващ икономическите, административните и културно-просветни функции и 11 села – Ахматово, Богданица, Болярци, Караджово, Катунца, Кочево, Милево, Моминско, Поповица, Селци и Чешнегирово. Населението на Общината възлиза на 15 115 жители (ГРАО,2014-08-15) с непрекъсната тенденция на намаляване главно поради отрицателен естествен прираст и външна миграция. Делът на населението в трудоспособна възраст е около 57 % с тенденция за увеличаване на населението в над трудоспособна възраст (28 % от броя на населението). Възрастовата структура на населението в общината е неблагоприятна. Нараства броят и делът на възрастното население за сметка на това от младите генерации.

До 2005 г. общината попада в категорията изостанал селски район. След 2006 г. до сега, според определящите статистически показатели тя е в групата на районите извън обхвата на целенасочено въздействие. Благоприятно за икономическото развитие на общината до голяма степен се отразява активното влияние и близостта на областния център гр. Пловдив. Наред с това разпокъсаното, ниско ефективно земеделие, недостатъчно развитите канали производство - реализация, разрушените икономически зони около населените места, незадоволителното състояние или липсата на инженерна и подлежащата на рехабилитация социална инфраструктура, високото равнище на безработица, влошената демографска характеристика се явяват проблемите, които стоят пред превръщането на общината в място привлекателно за живот и развитие.

2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

За нуждите на горското стопанство се използват 31 638 ха територия на община Асеновград, което представлява над 49 % от общата ѝ територия. Тази преднина в относителните стойности се дължи основно на планинската част от общинската територия и на залесените терени, намиращи се в община Асеновград. От общата площ 24 931,1 ха са гори със специални функции (83,1 %) в това число гори със защитни функции, курортни гори, защитени природни територии и др.

Таблица: диференциация по собственост и фондова принадлежност на горите и земите в ДГС „Асеновград“

Община Град	Държавни гори и земи	Общински гори и земи ¹	Общ. по чл. 19 гори и земи	Частни гори и земи	Религ. гори и земи	Юридически гори и земи	Общо
Асеновград	26521,2	1006,7	417,8	1974,1	0	579,8	30499,6
Садово	403,5	357,6	0	83,8	0	16,2	861,1
	27101	1364,3	417,8	2057,9	0	596	31360,7
%	86,3	4,3	1,3	6,4		1,7	100

Дърводобив и дървообработка на територията на общината се извършва от редица фирми, които се разпределят в няколко категории:

- Предприятия за продажба на дърва за огрев – 25 броя;
- Дърводелски работилници и преработване на дървесина – 9 броя;
- Продажба на строителни материали – 3 броя;
- Дървообработващ завод, един брой – „Явор ИД“ АД – Асеновград;
- Мебели произвеждат над десет фирми.

От данните става ясно, че по-голямата част от фирмите продават дърва за огрев и дървен материал. Малка част от дървесината се обработва на територията на общината.

За територията на Община Садово, горското стопанство не е структуроопределящ отрасъл и като цяло не попада сред приоритетите на община (съвсем бегло застъпено в ОПР). Заслужава все пак да се отбележи, че като мярка в плана за развитие е включено постепенното реструктуриране на горския фонд и нарастването на дела на широколистните видове като важна предпоставка за подобряване екологичното състояние и решаване на част от проблемите с недостига на вода.

2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ДГС „Асеновград“ със седалище в гр. Асеновград е създадено през 1903 г. С влизането в сила на Закона за горите от 2011 г. е териториално поделение към Южноцентрално държавно предприятие

¹ Посочените данни са за територията на община Асеновград и включват и временно общинските гори. Не са посочени други гори собственост на общината, които се намират в други общини (например община Асеновград има в община Лъки- съседна община около 4000 декара гора "Пранговското").

(ЮЦДП) – Смолян. Част от територията се стопанисва в ловностопанско отношение от Държавно ловно стопанство (ДЛС) "Кормисош".

Общата площ на горските територии, попадащи в териториалния обхват на ДГС е 31360.7 ха, в т. ч. държавни горски територии 27101 ха (86.3 %). От общата площ 30218.6 ха са гори със специални функции (96 %) в това число гори със защитни функции, курортни гори, защитени природни територии и др.

По-голямата част от стопанството има типичен планински характер, предимно нископланински и само в южните райони – среднопланински. Надморската височина е между 120 м. н. в. - по поречието на река Марица и 1517 м. н. в. - връх Стария Бунар в землището на с. Добростан.

Според класификацията на Събев и Станев (1959) районът на ТП ДГС “Асеновград” попада в Европейско-континенталната климатична област, Преходно-континенталната климатична подобласт. Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в: климатичния район на Източна Средна България (поречието на река Марица и равнинните ниски части); в Севернородопския нископланински климатичен район (по-високите части, южно от град Асеновград и по дефилето на река Чая) и в Планинския климатичен район, среднопланинската част (най-високите части от 1000-2000 м. н.в.). Климатът на територията на ДГС “Асеновград” е с преходно-континентален характер, който е благоприятен за развитието на естествената и изкуствено създадената дървесна растителност. Разликите в количествените им показатели по подпояси оказват влияние върху продължителността на вегетационния период, върху разпределението на дървесните видове и обособяването на различните типове месторастения. Така в подпояса на крайречните и лонгозни гори (Т-I-1) с надморска височина 0-700 м са формирани свежи, свежи до влажни месторастения, върху които са създадени предимно тополови култури. В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (Т-I-2) с надморска височина 0-500 м са формирани предимно богати и среднобогати, сухи и свежи месторастения, заети от естествени издънкови гори от благун, горун, част от тях са ерозирани, заети със слабо продуктивни и заклеявели естествени дъбови насаждения. В подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (Т-I-3) с надморска височина 500-700 м преобладават среднобогатите, свежи месторастения. При по-малки наклони или в долните части на склоновете са формирани богати месторастения, а върху по-стръмните склонове – бедни месторастения. В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (Т-II-1) с надморска височина 700-1000 м са формирани предимно свежи, свежи до влажни месторастения, заети от естествени насаждения главно от зимен дъб и бук. Тук са формирани и сухи месторастения, част от тях са ерозирани, предимно върху припечните склонове.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (Т-II-2) с надморска височина 1200-1700 м преобладават свежите месторастения, заети главно от бук и бял бор.

Общата лесистост на територията стопанисвана от ДГС „Асеновград“ е 53,7 % при средна възраст на горите от 53 г. Средният запас на хектар се оценява на 129 м³/ха, а предвиденото годишното ползване по Горскостопански план (от 2010 г.) за 10 годишен период е в размер на 394500 м³ или по 39540 м³ годишно.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ТП ДГС „Асеновград“ са включени в различните категории ГВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Пловдив	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Пловдив	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на	средно	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;

		екологичното законодателство.		
	Басейнова дирекция „Източнороморски район“	Управление на водите в Източнороморски район в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите;
	Дирекция „Инспекция по труда“ - Пловдив	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници;
	Районно управление – Асеновград към Областна дирекция на МВР - Пловдив	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказателна дейност	средно до високо	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" – Асеновград; Садово	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари;

Местно население	Кметове на Общини Асеновград и Садово, Общински администрации, кметове на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев; паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура;
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	осигуряване на дърва за огрев; паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности	високо	осигуряване на равнопоставен достъп до

		на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване		дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция; осигуряване спазването на безопасността на труда; своевременно разплащане с подизпълнителите;
	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите;
	Водоснабдяване и канализация ЕООД – Пловдив, район Асеновград и район Първомай	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарноохранителните зони	средно до високо	съобразяване на горскостопанските дейности със санитарноохранителните зони и опазване на източниците на питейна вода;
	ТП ДЛС „Кормисош“	Стопанисва част от територията на ДГС	ниска	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и

		„Асеновград“ в ловностопанско отношение.		начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;
Недържавни собственици на гори	Община Асеновград Община Садово	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината;
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;

	<p>Екологични неправителствени организации – WWF - България Българско дружество за защита на птиците Зелени Балкани Балкани Българска Фондация „Биоразнообразие“</p>	<p>Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията. Разполагат с информация за биоразнообразието на територията. Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение.</p>	<p>средно</p>	<p>опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;</p>
	<p>Туристически дружества</p>	<p>Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм</p>	<p>средно</p>	<p>съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии;</p>

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДГС „Асеновград“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности, както и достъпът до горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Пловдив може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ДГС „Асеновград“.

2.5.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ

Общата площ на недържавните гори на територията на общините Асеновград и Садово възлиза на близо 4259,7 ха (13 % от горските територии), т.е. на лице силно преобладаване на Държавния горски фонд. Процесът на възстановяване на горите на територията на ДГС като цяло може да се счита за приключил.

Подкрепата на ДГС за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. ДГС спомага и за придвижването на преписки до Лесозащитна станция – Пловдив в случаи на проблеми със здравословното състояние на недържавните гори.

На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДГС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;

- използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;
- използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването.

2.5.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно действащият Горскостопански план общото предвидено ползване на дървесина за 10-годишен период (2020-2030 г.) възлиза на 418 705 м³ или 41 871 м³ годишно с преобладание на дървата за огрев. Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Асеновград“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев (почти на 100 % извън по-големите населени места), тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област, като според ДГС местното население е осигурено с необходимите количества. Това в голяма степен се споделя и от представителите на местната власт, макар и да са налице някои сигнали за известно забавяне на доставките (което е възможно да се дължи на междинните доставчици предвид действащата система). Ежегодно от стопанството се добиват по около 10 000 м³ (плътни) дърва за огрев като възможностите за осигуряване на такива от местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване, което значително намалява цената. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година. Случва се, в дадено землище да няма предвидено ползване за конкретната година, което често предизвиква недоволство у част от местното население, макар и възможност за добив да е осигурена в съседно землище.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията). Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

2.5.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Асеновград“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Залесяването е съвсем ограничено като за 2015 г. са залесени около 7 ха, а до края на действие на настоящия Горскостопански план – 2020 г. е предвидено да се залесят още около 12,4 ха.

Съгласно ГСП от 2020 г. е предвидено за периода 2020-2030 г. да се извърши залесяване върху площ от 114,7 ха. От началото на действието на ГСП от 2020 г. до сега са залесени 58,2 ха

На територията на стопанството има 2 разсадника – „Лещето“ и „Капсидата“ като последният е базов и уникален по рода си за производство на орехови фиданки (около 10 000 бр. годишно).

Предвид на ограничените площи за залесяване, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др.

При анализа на тези сфера на дейност на ДГС не се констатират негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се *„сече масово, а не се залесява“* (изразено и от някои от местните кметове с по-дългогодишен стаж и пазещи спомени от масовите залесителни практики в страната).

При всички случаи, ДГС трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

От страничните ползвания на гората най-важно място заема пашата.

Планът за паша е одобрен от съответните общини в т.ч. по райони и площи. Реално към края на 2022 г. има един брой позволятелно за паша. Поради намаляващият брой на отглежданите

домашни животни местното население не е силно зависимо от използването на ресурси за паша на животни.

Събиране на недървесни горски продукти

Горскостопанският план на ДГС не предвижда добив на лечебни растения билки и др./ За последните 3 години не са издавани разрешителни за комерсиален добив на билки и сено.

За събиране се проявява интерес и през последните три години са издадени 4 бр. разрешителни за ползване на недървесни продукти- гъби. Ограничен интерес има от пчелари за разполагане на пчелини.

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

2.5.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: мечка; вълк; благороден елен, елен лопатар, дива коза, сърна, муфлон, дива свиня, див заек, катерица, чакал, лисица, белка, черен пор, язовец, дива котка, златка, видра, невестулка, яребица, пъдпъдък, гривек, гургулица, гугутка, глухар, планински кеклик, тракийски кеклик, зеленоглава патица, зимно бърне, лятно бърне, горски бекас, обикновена бекасица и др. Ловът е традиционно занимание за района, като териториите са обособени в 4 ловностопански комплекса – „40 извора“, „Тополово“, „Добростан“ и „Вратата“. Действащи в района са две Ловно-рибарски дружества (ЛРД) „Марица“ и „Сокол“. В обхвата на ЛРД „Марица“ са включени следните ловностопански райони (ЛСР): Ахматово, Богданица, Катуница, Селци, Милево, Поповица, Чешнегирово, а в обхвата на ЛРД „Сокол“- Асеновград 1, Асеновград 2, Асеновград 3, Бачково, Болярци, Бор, Добростан, Долни воден, Долнослав, Златовръх, Избегли, Караджово, Козаново, Конуш, Кочево, Леново, Мостово, Нареченски бани 1, Нареченски бани 2, Новаково, Нови Извор, Орещец, П. Евтимово, Садово. Част от територията в ловностопанско отношение се стопанисва от ТП ДЛС „Кормисош“.

На територията са регистрирани общо 1776 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на ДГС и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС в положителна насока. При все това, следва да се посочи и наличието на случаи на извършване на дърводобивни дейности в ловища, в които се подхранва. Това маркира и един основните потенциални проблеми в бъдеще, за избягването на

който ДГС следва по-тясно да съгласува провеждането на горскостопанските дейности с представителите на ловните сдружения.

Очакванията на ловците са свързани и с подпомагане на дейността им чрез участие на служители на ДГС в таксация на дивеча, поддържане на дребно-машабна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др. макар и възможностите на ДГС в това отношение да стават все по-ограничени предвид и действащата нормативна уредба.

2.5.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява в 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Пловдив и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Пловдив, чрез мобилни групи и чрез проверки на Временен контролен горски пункт.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока. Необходимо е да се отбележи обаче, че сред части от местното население битува и мнението, че са налице практики на т.нар. „покровителствано от горските“ браконьерство изразяващо се в най-общия случай с добиване на дървесина над позволените количества за даден обект със знанието на служителите на ДГС. В този смисъл очакванията са за по-стриктен контрол именно относно спазването на правилата за сеч.

Като цяло по оценка на РДГ, стопанствата в района имат известен проблем с компетенцията на персонала от гледна точка съставянето на административните актове. Често те са написани некачествено и е причина да не бъдат уважени от съответните по-горни инстанции. В този смисъл изниква необходимостта от обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.5.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. През 2020 г. на територията на стопанството са възникнали 8 бр. пожари, като засегнатата площ е 29 дка. През 2021 г. на територията на стопанството са възникнали 4 бр. пожари, като засегнатата площ е 6 дка. През 2022 г. на територията на стопанството са възникнали 2 бр. пожари, като засегнатата площ е 3 дка. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

2.5.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

ДГС „Асеновград“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях, част от ДГФ са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството. Основен проблем пред развитието на туризма в района представлява ниската инициативност и предприемачество на местното население, затруднения достъп и лошото състояние на пътната инфраструктура.

При проведените интервюта с представители на туристическия бранш не бяха идентифицирани силно негативни социални въздействия от дейността на ДГС. При все това, от туристическите дружества се споменават случаи (като цяло на територията на РДГ Пловдив) за сеч в близост до чешми и туристически пътеки, както и за случаи на отсичане на дървета с туристическа маркировка.

Необходимо е ДГС са предприеме по активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти/територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

2.5.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Територията на ДГС "Асеновград" е богата на биологично разнообразие доказателство за което са обявените 15 защитени територии (11 защитени местности и 3 природни забележителности) по Закона за защитените територии и 10 защитени зони (7 зони за опазване на местообитанията и 3 зони за опазване на местообитанията на птиците) по ЗБР. В границите на стопанството попада и резерват "Червената стена", който се управлява от РИОСВ - Пловдив. Данни за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на ДГС „Асеновград“.

При проведените интервюта със заинтересованите страни не бяха изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДГС върху биологичното разнообразие. От РИОСВ – Пловдив бяха повдигнати следните въпроси (важат са всички стопанства в района):

- ДГС не изпълняват с необходимата сериозност задълженията си по ЗБР и Закона за лечебните растения във връзка със съставянето на актове за нарушения.
- Само формално и половинчато се спазва Чл. 50 и свързан с него Параграф 3 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗЛР. Разделите „Лечебни растения“ в горскостопанските планове са много кратки и неизчерпателни и като цяло липсва изискващата се *„приблизителна оценка на ресурсите и на възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания“*. Липсва добра воля и достатъчно инициативност от страна на стопанствата да се поправят тези пропуски в горскостопанските планове и да се изисква задължително от лесоустроителите да са по-прецизни в работата си в това отношение и лечебните растения да бъдат наистина опазвани (каквато е волята на закона).
- Горскостопанските планове и най-вече предвидените видове сечи за конкретни отдели се променят твърде често и това създава изключително административно натоварване за РИОСВ при екологичната оценка на тези промени. Най-честа причини за исканите промени са неprecizното разписване на плановете.
- Горските и ловните стопанства не съдействат в достатъчна степен на РИОСВ за транспортиране и първа помощ при намиране на ранено или безпомощно животно, което в списъците на ЗБР.

Според неправителствени организации, известен проблем за ДГС (общ за всички стопанства в района) е, че горските служители като цяло не са наясно какви защитени видове се срещат на тяхна

територия и не са напълно компетентни по тяхното разпознаване на терен, респ. мерките които следва да бъдат предприети за тяхното опазване. Все пак ДГС „Асеновград“ се сочи като едно от малкото изключения, при които служители са регистрирали гнезда хищни птици и са докладвали за тях.

2.5.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. В потвърждение на това идва и записаното в ОПР за Община Садово, че *„постепенното преструктуриране на горския фонд и нарастването на дела на широколистните видове е важна предпоставка за подобряване екологичното състояние и разрешаване на част от проблемите с недостига на вода“*.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДГС да поддържа високо ниво на доверие. Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона. При все изтъкнатите притеснения, на този етап не могат да бъдат идентифицирани негативни социални въздействия от дейността на ДГС в тази насока.

От Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ бе изтъкнато, че сътрудничеството с ДГС по въпросите свързани с управлението на водите е на добро ниво, но би било добре изпращаната информация да бъде в ГИС среда, а не на хартия както до сега.

2.5.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за общините Асеновград и Садово, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано.

ДГС “Асеновград” като работодател

Към м. 5.2023 г., ДГС “Асеновград” осигурява директна заетост на близо 45 човека в т.ч. на ръководни длъжности – 3, специалисти – 7, технически персонал – 11, помощен персонал – 2, горски стражари – 12, работници ангажирани в разсадниковото производство – 4, маркировачи – 5 (5 от които сезонни). Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене (макар и служителите да считат процедурата за отпускането им като сложна) и др. Служителите на стопанството до голяма степен се чувстват “защитени от държавата”, за което способства и подписаният Колективен трудов договор.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДГС “Асеновград” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности и дори “цялостен колапс на системата”. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ДГС. Причините

за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки;
- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Липсата на работна ръка създава и особени конкурентни взаимоотношения между самите фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга “изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или по-лесни обекти, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в подобряване на квалификацията на работниците.

Голяма част от наетите трябва сами да осигуряват оръдията на труда като бензиномотorni триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др.

Исклучителен е и проблема с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват.

От страна на ДГС се провежда начален инструктаж по безопасност на труда и обучение по безопасно повяляне на определените за сеч дървета на персонала на изпълнителите. Въпреки това част от работниците не спазват дадените им указания.

С известна тревога се приема стартирания процес по привеждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на горската сертификация, тъй като това според фирмите

ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка.

2.5.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ДГС „Асеновград“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изискванията произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки, с по около 20 работника и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морална остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда и ниското качество на изпълнение на дейностите, като последното често води до конфликти със служителите на ДГС. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горскопътна мрежа. ДГС организира отделни процедури по Закона за обществените поръчки за поддръжка на съществуващата мрежа, но като цяло средствата са недостатъчни. Така на практика често се случва подизпълнителите по дърводобива сами да ремонтират даден път с оглед осигуряване на достъп до обектите за дърводобив без това да е включено в договорите им (там е включено само изграждането на технологичните пътища). На ниво ЮЦДП тече процес по избор на специализирана фирма за строеж на нови пътища, но според местните дърводобивни предприемачи системата ще бъде неадекватна и няма да позволи оперативно разрешаване на възникващи проблеми. Обектите стават все по-трудни за работа и фирмите често са в

невъзможност да изпълнят заложеното по договор, за което заплащат съответните неустойки. Разбира се, среща се и обратният случай, при който фирми сключват договори за изпълнение с пълното съзнание, че няма да изпълнят целия обект, съвсем умишлено изработват „лесната“ част от него, изоставят „трудната“ и въпреки наложената неустойка са доволни от спечеленото. В този случай проблема с неизпълнение на планираните дейности рефлектира върху ДГС.

Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60 %) на дървата в 1 м³, а реално тя според фирмите е значително по-малка във фигурите обявявани на търг. Това на практика според предприемачите означава индиректно увеличаване на цената на дървата още повече, че основният ползвател на дървесина в района „Монди“ - Стамболийски изкупува на тонаж.

Фирмите се чувстват неоправдани и от положението, в което са поставени именно от „Монди“. Договорите, които са принудени да сключват *„включват само задължения и отговорности и никакви права“* и се оказва така, че те финансират *„монополиста“* предвид забавянето на плащанията.

Предвид на трудностите с фирмите, ДГС съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта свързана с ползването. Обсъждани са идеи за създаване на собствени бригади, на което местните фирми не гледат с лошо око, но очакванията са самото ДГС да се изправи пред същите проблеми и най-вече с липсата на квалифицирана работна ръка.

По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение.

2.6 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. В миналото като част от корпоративната социална отговорност на стопанството са предоставяни дърва за огрев, коледни елхи, фиданки за залесяване, спонсорирани са различни събития. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

Все пак, в изключително позитивна светлина могат да бъдат изтъкнати най-скорошните действия на ДГС в тази насока в т.ч.: участие в инициативата „Да почистим защитените територии на България (служители на ДГС са се включили в почистването на ЗМ „Чинар дере“), осигуряване на подкрепа за маратона „Персенк ултра“, почистване на битови отпадъци след провеждане на местни събори, подпомагане на мероприятия инициирани от местните неправителствени организации като фестивалът състезание „Асеновградски баири“, туристическият поход „Асеновградски врхове и пътеки“

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

При все това, част от интервюираните считат, че горските стопанства като цяло, в т.ч. ДГС „Асеновград“, не са достатъчно активни и не търсят взаимодействие и комуникация със заинтересованите освен по темите установени от закона. Така например важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и др. остават недобре застъпени в стратегията на ДГС. Липсва цялостна информационна и медийна политика в тази насока. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора, сътрудничеството с който може да повиши имиджа на стопанството, а да доведе и до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Вече е практика в стопанството, преди започване на дърводобивни дейност в землищата на територията на ДГС да се провежда среща с кмета или кметския наместник, като му се дава екземпляр от информационна табела за водене на сеч в дърводобивен обект.

Ежегодно се изпраща списък с дейностите на стопанството до всички населени места

До края на месец февруари се провеждат срещи със заинтересованите страни, на които срещи се коментират различни теми свързани с дейността на стопанството. Важно е да се отбележи, че на тези срещи рядко идват представители от държавните институции, а редовно присъстват представители на неправителствени организации, като ТД „Сдружение Устремени“, СК „Тритон екстрийм“, Център МИРА-гр. Асеновград“, Вело клуб „Крива спица“, с които организации нивото на комуникация е изключително високо.

ТП „ДГС-Асеновград“ ежегодно провежда мероприятия, базирани на горската педагогика, където стопанството има обучени кадри, които разказват на подрастващите за горската професия, природните процеси и др. под формата на различни игри.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на индентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/ заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Асеновград“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
---	--	---	----------------------------------

Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни;	Ежегодно

		туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	<p>Комуникация с местните кметове за необходимите количества</p> <p>Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места</p> <p>Разясняване на правилата за ползване</p>	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната

	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо	Като част от всяка тържна процедура

		<p>на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор</p> <p>Копия от трудови договори на работниците</p>	
		<p>Провеждане на начален и текущ инструктаж.</p> <p>Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител</p>	<p>Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект</p> <p>Текущ инструктаж – веднъж месечно</p> <p>Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)</p>
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/	Съгласно условията на подписаните договори

		освобождаване на внесените гаранции	
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за	Ежегодно

		дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на горската сертификация, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на горската сертификация и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока конзервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури,

продължителност и др. както и на конкретните изисквания на горската сертификация имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „Асеновград“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.